

Bianca Runge, Felled Forrest (gekapt bos), 2015,
Aluminium, pur, metaal, verf, 200 x 200 x 125 cm
Het werk is inmiddels gedemonteerd.

een net echte boom. Door weer en wind heeft het glimmende brons steeds meer de kleur van de andere boomstammen gekregen.

Doen

Hoe herken je een boom? Aan z'n bladeren en vruchten is het gemakkelijkst, maar als die er niet zijn in de winter en in het voorjaar, is het een ander verhaal. Dan kun je nog kijken naar wat er onder de boom ligt. Verdorde blaadjes, wat beukenootjes, eikels of kastanjes kunnen je dan op weg helpen. De kenners herkennen bomen ook aan hun vorm en aan de schors. Ga op zoek naar verschillende bomen en neem de structuur van de schors over door met een krijtje over een blad te wrijven dat je tegen de schors houdt. Handig als iemand het papier voor je vasthoudt. Zie je het grote verschil tussen eik en beuk?

Of kies voor een Kinderkunstopdracht

8. Groep 3 t/m 8, vso/midden- en bovenbouw so, bso

Stamtegels

9. Groep 3 t/m 8, vso/midden- en bovenbouw so, bso

Bomenboek

BIANCA RUNGE (1967)

Oogverblindend!

De aluminium boomstammen van Bianca Runge loop je niet zomaar voorbij, zoals je dat wel doet bij de bronzen boom van Giuseppe Penone. De boom van Giuseppe is in de plaats van een gekapte beuk neergezet, alsof er op die plek nooit een boom gekapt is. De boomstammen van Bianca lijken te schreeuwen om aandacht: Kijk! Hier liggen wij! Waarom moesten we zo nodig gekapt?

Ja, waarom?

De nogal rommelig gestapelde boomstammen van Bianca liggen misschien te wachten op vervoer naar een houtverwerkend bedrijf. Misschien om tot papier te worden gemaakt of tot veelgevraagde houten schuttingen. Of zijn ze gewoon vergeten en door Bianca Runge verzilverd om ons te laten nadenken? Stond de in stukken gezaagde boom precies op de plaats waar een brede weg moest komen of een nieuw huis?

Aluminium of brons

Een boom laten gieten in brons is nogal een kostbare toestand. Zeker zo'n levensgrote boom. Aluminium is een

goedkoop metaal en weegt maar weinig. Brons is een kostbare samenstelling van tin en koper en weegt heel wat meer. De bomen van Bianca Runge lijken verpakt in aluminiumfolie, goed beschermd om te kunnen bewaren en een waarschuwing voor ons: wees zuinig op onze bomen!

Geen boom gekapt

Bianca Runge kapt geen bomen voor haar kunst en maakt er ook geen afdrukken van. Ze maakt zelf boomstammen van goedkope materialen en ze lijken net echt totdat je ze van dichtbij bekijkt. Dan zie je beschilderd porschaam en aluminiumfolie. Ga je een aantal stappen achteruit, dan kijk je naar een indrukwekkende stapeling die vooral ook mooi is, zeker onder een blauwe hemel en schitterend in de zon. Het beeld zegt meer dan woorden.

Verdwenen

Het kunstwerk is inmiddels uit elkaar gehaald en zogoed als verdwenen. Alleen zijn de foto's er nog, door Bianca zelf gemaakt. De stammen heeft ze hierna opnieuw gebruikt in een ander kunstwerk. Zeg maar: gerecycled.

Kijk en vergelijk

Twee bomen van metaal. De ene netjes rechtop alsof hij nog meters kan

Ni Youyu, Relic (reliktuie), 2018, Mixed media op doek
220 x 600 cm, © Ni Youyu, Courtesy the Artist and
Perrotin

Giuseppe Penone, Faggio di Otterlo (Otterlose beuk),
1987-1988, Brons, 1000 x 440 x 500 cm, Kröller-Müller
Museum, Otterlo

doorgroeien en de andere geveld en in
stukken gezaagd. Daar zit geen groei meer
in. Wat vind je van het gebruikte materiaal?
Wat vertellen deze bomen jou? Hoe
zwaarwegend zijn ze?

Doen

Inpakken en stapelen. Verzamel een
poosje alle restjes aluminiumfolie die
je thuis gebruikt hebt om voedsel in
te bewaren. Veeg de vieze restjes er
voorzichtig af en vouw het folie een paar
keer dubbel, zodat je het later goed kunt
uitvouwen. De productie van aluminium
vraagt veel energie, dus gebruik het zuinig
en niet zomaar van de rol. Zoek takjes,
stukjes schors, schijfjes van een stammetje
en verpak ze voorzichtig in aluminiumfolie
of beschilder ze met zilververf. Goud
of brons is ook mooi. Maak een mooie
stapeling en fotografeer het resultaat.
Vergelijk jouw werk met dat van deze
kunstenaars. Wat valt op?

Of kies voor een Kinderkunstopdracht

4. Groep 5 t/m 8, vso/midden- en
bovenbouw so, bso - oudste groep
Samenwerkboom

7. Groep 1 t/m 8, vso/so, bso

Collage

NI YOUYU (1984)

Oost of west?

Is er verschil tussen een Chinees en een
Europees bos? Een boom is een boom
en een bos is een bos zou je kunnen
zeggen. In China en Europa groeien ook
dezelfde soort bomen. Wat maakt dan
het verschil? Dat is de kunstenaar. Ni
Youyu is een Chinese kunstenaar die vaak
typisch Chinese technieken en beeldtaal
gebruikt, maar net zo goed Europees kan
schilderen. Ook zie je vaak westerse kunst
opduiken in zijn werk. Ni Youyu woont en
werkt in Shanghai en is gespecialiseerd
in traditionele Chinese schilderkunst.
Regelmatig is zijn werk in het westen te
zien. In 2018 nog in het Noordbrabants
Museum in 's-Hertogenbosch.

Wassen met water

Dit is een bijzondere techniek die Ni Youyu
bij toeval ontdekt als een schilderij niet
naar zijn zin is. Hij sproeit water met een
plantenspuit over de nog natte verf om
opnieuw te kunnen beginnen. Zo ontdekt
hij precies het effect dat hij wil: water-
wash painting. Deze techniek laat het
schilderij er oud uitzien. Door het werk
dan ook nog in te lijsten in een antieke
lijst lijkt het oud, maar het is nep-oud. Zo
speelt hij met de geschiedenis.

De geschiedenis van bomen

Bomen laten de stem van de geschiedenis
zien. Met hun stam tonen ze hun leeftijd,
al moet je ze dan wel doorzagen.
Afgezaagde takken en wonden in de stam
blijven zichtbaar en groeien mee met de
boom. Mensen krassen zelfs hun naam in
de stam, die dan meegroeit met de boom.

De roep van de boom

Dit grote werk vol boomstammen is een
op westerse manier geschilderd bos. Geen
blad en tak te zien. Behalve stammen zie
je nog wortels van omgevallen bomen.
Veel stammen liggen als een pad door
het bos gestrooid. Geen mens te zien,
maar de mens heeft z'n spoor al in de
rechttopstaande stammen gehakt. Het
lijken roepende monden die luidkeels
protesteren. Ze worden niet gehoord,
behalve door ons. Hun leven zal niet
lang meer duren. Een stevige duw en de
ingekepte boom valt om. De kaalslag is
onherroepelijk.

Word ook ontdekker!

Ni Youyu vindt dat kunstenaars vooral
ontdekkers zijn, die de kijkers op
weg helpen om de wereld te gaan
herontdekken. Op die manier wordt alles
nieuw en zie je het gewone anders.

Bianca Runge, Felled Forrest (gekapt bos), 2015.
Aluminium, pur, metaal, verf, 200 x 200 x 125 cm
Het werk is inmiddels gedemonteerd.

Sjoerd Buisman, Bomen op Poten, 2004/2011 18 jonge
lindebomen zijn uitgegroeid tot een levend groeiuwerk,
Arboretum Kalmthout

Kijk en vergelijk nog een keer

Drie werken waarop stammen indruk maken. De ene keer onopvallend, de andere keer oogverblindend schitterend en tot slot bomen die het niet lang meer zullen maken. Allemaal op de een of andere manier gekapt, maar hoe dan? Is het altijd fout om een boom te kappen? Stammen lijken op zuilen en zuilen dragen bijvoorbeeld een dak. Wat dragen deze stammen volgens jou?

Kunstenaars die allemaal verschillende technieken hebben gebruikt, maar wel groot werkten. Wat hebben deze kunstenaars jou laten zien?

Doen

Maak een bomenwandeling in de buurt en ga op zoek naar sporen die mensen hebben achtergelaten in de bomen.

Of kies voor een Kinderkunstopdracht

3. Groep 1 t/m 8, vso/so, bso

Takkenboom

6. Boompje pesten?

SJOERD BUISMAN (1948)

De baas?

Wie wint hier? De kunstenaar of de natuur? Sjoerd Buisman maakt kunst van traditionele materialen zoals brons, hout en steen. Hij kan ook prima tekenen, maar hij experimenteert ook buiten, midden in de natuur. Hij observeert het leven van planten en bomen en is geboeid door de groeistructuur. Sjoerd Buisman werkt met de natuur. Hij gaat niet zomaar snoeien en planten, maar hij werkt met groeiende planten en vooral met bomen. Ze doen het samen en dat heeft tijd nodig, want groeien duurt wel even, kijk maar naar jezelf. Uiteindelijk winnen de bomen het van Sjoerd Buisman en dat is ook de bedoeling. Hij geeft zijn kunst terug aan de natuur.

Samen één

Sjoerd en z'n bomen doen de gekste dingen: van ondersteboven groeien tot bomen op poten. Hoe is het mogelijk! Je moet even weten dat bomen geënt kunnen worden. Een deel van de ene boomsoort wordt vastgemaakt op de andere soort. Het is de bedoeling dat hierdoor de boom sterker wordt. Je

ziet bomen op vijf stevige poten met ondergronds vijf wortelstelsels die samen zorgen voor supersnelle groei.

6 – 1 = 5

Op het moment dat de buitenste vijf poten sterk genoeg zijn, wordt de middelste stam weggezaagd, waardoor de boom 'op poten' lijkt te staan. Sommigen vinden het maar niks, dat gedoe met de natuur, maar anderen kijken verder en zien het unieke van deze combinatie van kunst en natuur. Zij zien hoe een kunstenaar de natuur als atelier en zelfs als museum gebruikt.

Doen

Probeer ook te spelen met de natuur. Dat gaat heel goed met takjes van de wilg. Je kunt ze in de grond stoppen en ze groeien al snel verder. Ondertussen kun je de takjes met elkaar vervlechten, er een knoop in leggen en als je de ruimte hebt, kun je met wilgentakken zelfs een hut laten groeien. Dat heeft natuurlijk wel de tijd nodig. Gebruik bijvoorbeeld de paastakken – meestal kronkelwilgen – ervoor.

Of kies voor een Kinderkunstopdracht

3. Groep 1 t/m 8, vso/so, bso

Takkenboom

8. Groep 3 t/m 8, vso/midden- en